

Міністерство освіти і науки України
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії

О. Г. Самойленко

ПРОГРАМА

творчого конкурсу з музичного мистецтва

Освітньо-професійний рівень: бакалавр

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

На основі: повної загальної середньої освіти,

Освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»

РОЗГЛЯНУТО та ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради

навчально-наукового інституту

мистецтв

імені Олександра Ростовського

Протокол №7 від 24. 02. 2021 р.

Голова Вченої ради

Л.В. Гусейнова

Ніжин 2021

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Для вступників в галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 025 Музичне мистецтво фаховим вступним випробуванням є комплексний іспит з музичних дисциплін, який має на меті різнобічне виявлення рівня музичної підготовки абітурієнта, зрілості його музичного мислення, рівня музичної обдарованості та розвитку музичних даних. Максимальна кількість балів за вказаний іспит – 200 балів (за шкалою від 100 до 200).

Завданням даного іспиту є виявлення й оцінка рівня музичних здібностей та підготовки абітурієнта.

Комплексний іспит з музичних дисциплін для абітурієнтів:

профілізації «Музично-інструментальне мистецтво»:

- виконання інструментального твору крупної форми (при потребі з концертмейстером);
- виконання інструментального твору довільної форми та жанру (при потребі – з концертмейстером);
- теоретичний колоквіум.

профілізації «Диригентсько-хорове мистецтво»:

- виконання хорового твору з супроводом;
- виконання хорового твору а cappella;
- виконання вокального твору з концертмейстером або а cappella;
- теоретичний колоквіум.

профілізації «Вокально-хорове мистецтво»:

- виконання арії (арієти) або класичного романсу з концертмейстером;
- виконання обробки української народної пісні з концертмейстером;
- теоретичний колоквіум.

Абітурієнт повинен знати основні теоретичні поняття з курсу «Теорія музики» для їх практичного застосування при сольфеджуванні й слуховому аналізі.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ З ФАХУ

Абітурієнт профілізації «Музично-інструментальне мистецтво» повинен:

- володіти достатнім рівнем художньо-технічного виконання музичних

творів, сценічною культурою, артистичністю, емоційністю;

- вміти розкрити художній образ у відповідності до жанрово-стильових особливостей;
- мати розвинуті музичні здібності: слух, ритм, ладове відчуття.

Абітурієнт профілізації «Диригентсько-хорове мистецтво» повинен:

- володіти основами техніки хорового диригування, вокальною технікою, логікою хорового мислення, переконливістю мануальної художньої інтерпретації хорових творів;
- мати розвинуті музичні здібності (слух, голос, інтонування, музична пам'ять, ритм, ладове відчуття);
- демонструвати культуру сценічної поведінки, артистичний темперамент, виразну дикцію та артикуляцію;
- виявляти обізнаність у царині жанрово-стильової специфіки хорової музики та хорової органіки.

Абітурієнт профілізації «Вокально-хорове мистецтво» повинен:

- володіти достатнім рівнем вокальної культури;
- демонструвати культуру сценічної поведінки, розвинений артистизм та міміку, виразну дикцію та артикуляцію;
- орієнтуватись в жанрах вокальної музики: класичної, сучасної та народної;
- мати розвинуті музичні здібності (співацький голос, вокальний слух, вокальне інтонування, почуття темпоритму, творче мислення).

ЕТАПИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Етапами вступного випробування є:

- ✓ показ фахових знань та умінь;
- ✓ теоретичний колоквіум.

ЕТАП ПОКАЗУ ФАХОВИХ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ

Профілізація «Музично-інструментальне мистецтво»

Орієнтовні твори крупної форми:

фортепіано:

- В. А. Моцарт Сонати (за вибором);
- Л. ван Бетховен Сонати (за вибором);
- М. Клементі Сонати (за вибором) та ін.

баян, акордеон:

- В. Бонаков Сюїта;
- Д. Скарлатті Сонати №№ 14,15,28,29,45 (за вибором);
- А. Холмінов Сюїта, ч.ч.2-3;
- К. Мясков Концертна фантазія на теми українських народних пісень та ін.;

скрипка, домра:

- Й. С. Бах Концерт a-moll, I ч.;
- А. Вівальді Концерти G-dur, g-moll, a-moll (за вибором);
- Ф. Мендельсон Концерт e-toll;
- К. Сен-Санс Концерт №1, I ч.;
- Д. Кабалевський Концерт, I ч.;
- В. Щуровський Варіації на тему української народної пісні (переклад В.Стеценка) та ін.;

бандура:

- Д. Скарлатті Соната a-i;
- К. Мясков Варіації на тему української народної пісні «Налетіли журавлі»;
- К. Мясков Концертна п'єса для бандури та фортепіано;
- М.Дремлюга Сюїти №№ 1, 2 (на вибір);
- С. Баштан Варіації на тему української народної пісні «Йшли корови із діброви» та ін.

духові та ударні інструменти (флейта, гобой, кларнет, фагот, саксофон, валторна, труба, тромбон; ксилофон)

- 1) твір крупної форми (I або II-III частини концерту, сонати, тощо);
- 2) дві різнохарактерні п'єси.

Твори малої форми - прелюдії, експромти, ноктюрни, мазурки, п'єси, етюди тощо - за вибором абітурієнта.

Профілізація «Диригентсько-хорове мистецтво»

Орієнтовний репертуар з хорового диригування:

Українські народні пісні в обробці М. Леонтовича:

- «Щедрик»;
- «Вишні-черешні розвиваються»;
- «Ой, з-за гори кам'яної»;
- «Зоре моя вечірняя»;
- «Мала мати одну дочку»
- «Зашуміла ліщинонька»;

Українська народна пісня в обробці С. Орфєєва «Ой у полі жито»;

- А. Вівальді. «Gloria», №1;
- Дж. Верді. «Хор солдат» з опери «Фауст»;
- Б. Лятошинський. «По небу місяць проплива»;
- Б. Вахнянин. «Садок вишневий коло хати»;
- К. Данькевич. Хор з опери «Богдан Хмельницький» – «Чорний крук у полі кряче»;
- М. Лисенко «Верховино, ти світку наш»;
- К. М. Вебер. «Хор мисливців» з опери «Вільний стрілець».

Орієнтовні приклади вокальних творів:

- укр. нар. пісня «Утоптала стежечку»;
- укр. нар. пісня «Ой, піду я лугом»;
- укр. нар. пісня «Ой заграйте музики»;
- укр. нар. пісня «Чом, чом не прийшов»;
- укр. нар. пісні «Казав мені батько», «Ой зійди, зійди, ясен місяцю»;
- укр. нар. пісня «Їхав козак на війноньку».

Профілізація «Вокально-хорове мистецтво»

Орієнтовні приклади вокальних творів:

Твори українських композиторів:

- М. Лисенко «Ой одна я, одна», «Смутної провесни», «Милованка», «Не дивися на місяць весною»; «Коли настав чудовий май»;
- Я. Лопатинський «Як почуєш вночі», «Горить моє серце»;
- О. Нижанківський «О, не забудь», «В гаю зеленім»;
- Д. Січинський «Із сліз моїх», «Бабині літо»;
- А. Кос-Анатольський «Ой коли б я сокіл», «Ой ти дівчино, з горіха зерня», «коли заснули сині гори»;
- С. Гулак-Артемівський. Пісня Карася, Каватина Султана, Арія Султана (з опери «Запорожець за Дунаєм»).

Твори зарубіжних композиторів:

- Дж. Перголезі. «Если любишь»;
- Ж. Бізе. Хабанера (з опери «Кармен»).
- Е. Гріг. «Стара мати», «Дитяча пісня», «Захід сонця», «Лісова пісня».
- Г. Доницетті. Романс Неморіно (з опери «Любовний напій»).
- М. Глінка. «Гуде вітер вельми в полі», «К Молли», «Жаворонок»;
- М. Римський-Корсаков. «Не ветер, вея с высоты», «Звонче жаворонка пенье», «О чем в тиши ночей», «Что в имени тебе моем»;
- П. Чайковський. «Средь шумного бала», «Я тебе ничего не скажу».

Народні пісні (а capella):

- Обр. О. Кауфмана «Коло гаю походжаю», «Болить моя голівонька»; «Ой, не світи, місяченьку», «Нащо мені чорні брови», «Ой, на гору козак воду носить»;
- Обр. П. Бойченка «В кінці греблі шумлять верби»;
- Обр. О. Сандлера «Чи я в лузі не калина була», «Ой джигуне, джигуне»;
- Обр. Д. Задора «Ой Іване, Іване», «Гаданочка»;
- Обр. К. Стеценка «Ой чого ти дубе»;
- Обр. В. Косенка «Взяв би я бандуру».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ СОЛЬФЕДЖУВАННЯ:

1. Антків М., Антків Ю. Хорове сольфеджіо. Львів: Сполом, 1997.

2. Антків М., Міщук І. Сольфеджіо (триголосся). Львів: Сполом, 2009.
3. Євпак Є. Хорові розспівки (посібник з сольфеджіо). Київ, Музична Україна. 1978
4. Калмыков Б., Фридкин Г. Сольфеджіо. Москва: Музыка, 1984.
5. Ладухин Н. Сольфеджіо. Москва: Музыка, 1989.
6. Мілка Є., Шевченко М. Гармонічне сольфеджіо. Київ, «Музична Україна» 1978. 135 с.
7. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських народних пісень. Київ, Музична Україна, 2017.
8. Рубец А. Одноголосное сольфеджіо. Москва: Музыка, 1981.
9. Смаглій Г. Сольфеджіо, ч. 6. Харків: Факт, 2008, 2010.

Критерії оцінювання рівня підготовки абітурієнтів на вступному екзамені (творчому конкурсі) з музичного мистецтва

ПОКАЗ ФАХОВИХ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ (150 балів) – виконується підготовлена абітурієнтом музична програма (виконання оцінюється за трьома параметрами: рівень складності програми, рівень художньої досконалості, рівень технічної досконалості).

ТЕОРЕТИЧНИЙ КОЛОКВІУМ (50 балів) – перевірка знань з теорії музики (слуховий аналіз, побудова акордів та інтервалів, сольфеджування та співбесіда по програмі обраної спеціалізації, що виконується на вступному випробуванні).

Загальна оцінка складається з суми балів (150 б. максимум за показ фахових знань та умінь та 50 б. максимум за теоретичний колоквіум) всього 200 балів.

Критерії оцінювання вступного випробування для вступників першого (бакалаврського) рівня спеціальності 025 Музичне мистецтво

Профілізація «Музично-інструментальне мистецтво»

150-130 балів – твори виконано на високому професійному рівні; розкрито жанрово-стильові ознаки музичних творів; відзначено досконале володіння технікою виконання та артистично-сценічну культуру.

129-100 бали – твори виконано на доброму професійному рівні; розкрито основні жанрово-стильові ознаки музичних творів; окремі технічні похибки під час виконання; належна артистично-сценічна культура.

99-60 бали – твори виконано на недостатньому професійному рівні; неповністю розкриті характерні жанрово-стильові ознаки музичних творів; значні технічні похибки під час виконання; частково притаманна

артистично-сценічна культура.

59-1 балів – твори виконано на низькому професійному рівні; не розкрито характерні жанрово-стильові ознаки музичних творів; значна кількість технічних похибок під час виконання; відсутність артистично-сценічної культури.

Профілізація «Диригентсько-хорове мистецтво»

150-130 балів – твори виконано на високому професійному рівні; розкрито жанрово-стильові ознаки хорових та вокальних творів; продемонстровано досконале володіння мануальною технікою (диригентський жест, показ вступу і зняття, зміна темпу, нюансування, динамічні відтінки тощо), естетичне вокальне інтонування та висока артистично-сценічна культура.

129-100 балів – твори виконано на достатньому професійному рівні; розкрито основні жанрово-стильові ознаки хорових та вокальних творів; окремі технічні похибки у мануальній техніці (диригентський жест, показ вступу і зняття, зміна темпу, нюансування, динамічні відтінки тощо); присутня належна артистично-сценічна культура та якісне вокальне інтонування.

99-60 балів – твори виконано на недостатньому професійному рівні; неповністю розкриті основні жанрово-стильові ознаки хорових та вокальних творів; значні технічні похибки у мануальній техніці (не переконливі прийоми диригентської техніки: показ вступу і зняття, зміна темпу, нюансування, динамічні відтінки тощо) та не достатньо стійке вокальне інтонування; частково притаманна артистично-сценічна культура.

59-1 балів – твори виконано на низькому професійному рівні; не розкриті характерні жанрово-стильові ознаки хорових та вокальних творів; значна кількість технічних похибок у мануальній техніці (диригентський жест, показ вступу і зняття, зміна темпу, нюансування, динамічні відтінки), при співі виявлено помітне детонування.

Профілізація «Вокально-хорове мистецтво»

150-130 балів – продемонстровано високий вокально-технічний рівень виконання музичних творів: розуміння жанрово-стильових ознак арії (арієтти), романсу або обробки української народної пісні, осмислений підхід до художньо-виконавської інтерпретації вокальних творів, виразна міміка, чітка дикція та артикуляція, досконала артистично-сценічна культура.

129-100 бали – продемонстровано достатній вокально-технічний рівень виконання музичних творів: розуміння жанрово-стильових ознак арії (арієтти), романсу або обробки української народної пісні, достатньо осмислений підхід до художньо-виконавської інтерпретації вокальних творів, міміка чітка дикція та артикуляція, належна артистично-сценічна

культура, присутні рідкі випадки не стійкого інтонування при співі.

99-60 бали – продемонстровано посередній вокально-технічний рівень виконання вокальних творів; не переконливо проявляються характерні жанрово-стильові ознаки творів сольної програми; значні технічні та інтонаційні похибки під час виконання; частково притаманна артистично-сценічна культура.

59-1 балів – низький вокально-технічний рівень виконання вокальних творів; не розкриті характерні жанрово-стильові ознаки творів сольної програми; значна кількість технічних та інтонаційних похибок під час виконання; відсутність артистично-сценічної культури.

Критерії оцінювання знань

з теоретичного колоквиуму

Бали	Музичні вміння та навички
40-50	володіють повними глибокими знаннями матеріалу, демонструють розвинуте аналітично-узагальнене мислення щодо принципів, методів та прийомів музично-виконавської діяльності, значний інтерес до музичного мистецтва та музичного виконавства
30-39	знають теоретичний матеріал в об'ємі програми предметів, достатньо володіють знаннями щодо принципів, методів та прийомів музично-виконавської діяльності, спостерігається нестабільний інтерес до музичного мистецтва та музичного виконавства
20-29	посередньо володіють музично-теоретичними знаннями, немає повного аналізу запропонованого питання, спостерігається фрагментарний інтерес до музичного мистецтва та музичного виконавства
1-19	музично-теоретичні знання знаходяться на початковому рівні, абітурієнти не орієнтуються в темах запропонованих запитань